

Brüssel, 9. detsember 2024
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0268(NLE)

15505/24
ADD 2

AGRI 793
RELEX 1411
FORETS 254
DEVGEN 177
ENV 1103
PROBA 40
SUSTDEV 120

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Eelnõu ÜHISE JÄRELEVALVE- JA LÄBIVAATAMISKOMITEE OTSUS, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Guyana Kooperatiivvabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu artiklis 26 osutatud vahekohtumenetluse töökorralduse vastuvõtmist

EELNÕU

ÜHISE JÄRELEVALVE- JA LÄBIVAATAMISKOMITEE

OTSUS nr .../2024,

...

**mis käsitleb Euroopa Liidu ja Guyana Kooperatiivvabariigi
vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja
Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva
vabatahtliku partnerluslepingu artiklis 26 osutatud
vahekohtumenetluse töökorralduse vastuvõtmist**

ÜHINE JÄRELEVALVE- JA LÄBIVAATAMISKOMITEE, V

õttes arvesse Euroopa Liidu ja Guyana Kooperatiivvabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitlevat vabatahtlikku partnerluslepingut¹ (edaspidi „leping“), eriti selle artiklit 26,

¹ ELT L 121, 5.5.2023, lk 3.

ning arvestades järgmist:

Lepingus on sätestatud, et ühine järelevalve- ja läbivaatamiskomitee võtab vastu vahekohtumenetluse töökorralduse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Guyana Kooperatiivvabariigi vahelise metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu kohaste vaidluste lahendamiseks võetakse vastu vahekohtumenetluse töökorraldus, mis on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

..., ...

*Ühise järelevalve- ja
läbivaatamiskomitee nimel
kaaseesistujad*

LISA

VAHEKOHTUMENETLUSE TÖÖKORRALDUS

I JAGU

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolev vahekohtumenetluse töökorraldus täiendab ja täpsustab Euroopa Liidu (edaspidi „liit“) ja Guyana Kooperatiivvabariigi (edaspidi „Guyana“) vahelist vabatahtlikku partnerluslepingut (edaspidi „leping“), eelkõige selle artiklit 26.
2. Käesoleva vahekohtumenetluse töökorralduse eesmärk on võimaldada liidul ja Guyanal (edaspidi „lepinguosalisel“) lahendada vaidlusi, mis võivad tekkida nende vahel seoses lepingu tõlgendamise ja kohaldamisega vahekohtumehhanismi kaudu.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas vahekohtumenetluse töökorralduses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „vahekohus“ – lepingu artikli 26 lõike 1 kohaselt moodustatud kohus;
- 2) „vahekohtunik“ – vahekohtu liige;

- 3) „kaebuse esitanud lepinguosaline“ – lepinguosaline, kes taotleb vahekohtu moodustamist lepingu artikli 26 lõike 1 kohaselt;
- 4) „vastustaja“ – lepinguosaline, kellele teatatakse taotlusest moodustada lepingu artikli 26 lõike 1 kohaselt vahekohus;
- 5) „lepinguosalise esindaja“ – lepinguosalise määratud töötaja või isik, kes esindab kõnealust lepinguosalist lepinguga seotud vaidlustes;
- 6) „päev“ – kalendripäev, kui ei ole sätestatud teisiti;
- 7) „kolmas isik“ – osaline, kes ei ole vaidluses osalev lepinguosaline, kuid kes osaleb vahekohtumenetluses;
- 8) „rahvusvaheline büroo“ – Alalise Vahekohtu rahvusvaheline büroo;
- 9) „Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo eeskirjad“ – 17. detsembril 2012 jõustunud Alalise Vahekohtu 2012. aasta vahekohtueeskirjad, sealhulgas nende hilisemad muudatused;
- 10) „Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus“ – Alalise Vahekohtu asutus, mis on Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo eeskirjade kohaselt vastutav vahekohtunike määramise eest vastavalt Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo eeskirjadele.

Artikkel 3

Kohaldatav õigus

1. Vahekohus kohaldab lepingut nii, nagu seda on tõlgendatud vastavalt rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioonile ning muudele vaidlustega seotud ja lepinguosaliste vahel kohaldatavatele rahvusvahelise õiguse lepingutele, reeglitele ja põhimõtetele.
2. Olenemata lõikest 1 võib vahekohus juhul, kui talle lahendamiseks esitatud vaidlus tõstatab küsimuse lepingu teatava sätte tõlgendamise ja kohaldamise kohta seoses viitega lepinguosalise riikliku õiguse sättele, võib vahekohus vajaduse korral võtta kõnealuse lepinguosalise riiklikku õigust arvesse faktilise asjaoluna. Seda tehes lähtub vahekohus sellest, kuidas on asjaomase lepinguosalise kohtud või ametiasutused riiklikku õigust valdavalt tõlgendanud. Vahekohtu tõlgendus riiklikust õigusest ei ole selle lepinguosalise kohtutele ega ametiasutustele siduv.

Artikkel 4

Teated

1. Iga taotlus, teade, kirjalik avaldus või muu dokument, mille on koostanud vahekohus, edastatakse samal ajal mõlemale lepinguosalisele ning kui see on asjakohane ja vajalik, rahvusvahelisele büroole.

Igast taotlusest, teatest, kirjalikust avaldusest või muust dokumendist, mille on koostanud lepinguosaline ja mis on adresseeritud vahekohtule, tehakse koopia ja see edastatakse teisele lepinguosalisele ning kui see on asjakohane ja vajalik, rahvusvahelisele büroole.

Igast taotlusest, teatest, kirjalikust avaldusest või muust dokumendist, mille on koostanud lepinguosaline ja mis on adresseeritud teisele lepinguosalisele, tehakse koopia ja see edastatakse vahekohtule ning kui see on asjakohane ja vajalik, rahvusvahelisele büroole.

2. Lõike 1 kohase taotluse, teate, kirjaliku avalduse või muu dokumendi teated edastatakse e-posti või asjakohasel juhul mõne muu sidevahendi abil, mis tagab edastamise registreerimise. Kui ei ole tõendatud teisiti, loetakse selline teade kättetoimetatuks selle saatmise kuupäeval.
3. Kooskõlas lepingu artikliga 22 adresseeritakse kõik teated Guyana puhul Guyana rahandusministrile ja liidu puhul Guyanas asuva liidu delegatsiooni juhile.
4. Kõigi taotlustes, teadetes, kirjalikes avaldustes või muudes vahekohtumenetlusega seotud dokumentides esinevate kirjavigade parandamiseks võib saata uue dokumendi, milles on muudatused selgelt välja toodud.
5. Kui dokumendi kättetoimetamise viimane päev langeb Guyana või liidu riigipühale, saabub dokumendi kättetoimetamise tähtaeg järgmisel tööpäeval.

Artikkel 5

Esindajad

Lepinguosalisi võivad esindada või abistada nende valitud isikud vastavalt nende sise-eeskirjadele ja -menetlustele. Selliste isikute nimed ja aadressid tuleb teisele lepinguosalisele kirjalikult edastada, sealhulgas teave selle kohta, kas nimetamine toimub abistamise või esindamise eesmärgil.

II JAGU

VAHEKOHTU MOODUSTAMINE

Artikkel 6

Vahekohtunike nimetamine

1. Kui lõikest 5 ei tulene teisiti, nimetavad lepinguosaliselised kumbki ühe vahekohtuniku. Kaks sel viisil nimetatud vahekohtunikku valivad kolmanda vahekohtuniku, kes tegutseb vahekohtu eesistujana.
2. Kui vastustaja ei ole 30 päeva jooksul pärast vahekohtuniku nimetamist käsitleva teate kättesaamist teavitanud kaebuse esitanud lepinguosalist vastustaja nimetatud vahekohtunikust, võib kaebuse esitanud lepinguosaline taotleda rahvusvaheliselt büroolt teise vahekohtuniku nimetamist. Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus nimetab teise vahekohtuniku võimalikult kiiresti.

3. Kui 30 päeva jooksul pärast teise vahekohtuniku nimetamist ei ole kaks vahekohtuniku kolmanda vahekohtuniku valikus kokku leppinud, võib lepinguosaline taotleda rahvusvaheliselt büroolt kolmanda vahekohtuniku nimetamist kooskõlas Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo kohaldatavate eeskirjadega, kui lõikest 5 ei tulene teisiti. Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus nimetab kolmanda vahekohtuniku võimalikult kiiresti. Nimetamisel kasutab Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus järgmist nimekirja koostamise menetlust:
- a) Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus edastab kummalegi lepinguosalisele identse nimekirja, mis sisaldab vähemalt kolme nime;
 - b) kumbki lepinguosaline tagastab 15 päeva jooksul pärast punktis a osutatud nimekirja kättesaamist nimekirja rahvusvahelisele büroole ilma teisele lepinguosalisele koopiat saatmata, olles välja jätnud nime või nimed, keda ta ei toeta, ning nummerdanud nimekirja ülejäänud nimed oma eelistuse järjekorras;
 - c) pärast punktis b osutatud ajavahemiku möödumist nimetab Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus talle tagastatud nimekirjades heakskiidetud nimede hulgast kolmanda vahekohtuniku vastavalt lepinguosaliste märgitud eelistusjärjekorrale;
 - d) kui nimetamist ei saa mingil põhjusel käesolevas lõikes sätestatud menetluse kohaselt teostada, võib Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus kasutada kolmanda vahekohtuniku nimetamisel oma kaalutusõigust.

4. Vahekohtunike nimetamisel võivad lepinguosalisel ning Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus valida isikuid, kes on Alalise Vahekohtu liikmed.
5. Vahekohtunike nimetamisel ei või lepinguosalisel ega Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus valida isikuid, kes on liidu institutsioonide, liidu liikmesriigi valitsuse või Guyana valitsuse liikmed, ametnikud või muud teenistujad.

Artikkel 7

Vahekohtu moodustamata jätmine

Kui vahekoht ei ole õnnestunud artikli 6 kohaselt moodustada, moodustab vahekohtu Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus ühe lepinguosalise taotlusel ning seda tehes võib kõnealune asutus tühistada kõik juba tehtud ametissenimetamised ning nimetada mõlemad vahekohtunikud ja määrata ühe neist eesistujaks. Kui Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus peab seda asjakohaseks, võib ta varasemad ametisse nimetatud isikud uuesti ametisse nimetada.

Artikkel 8

Vahekohtunike sõltumatus ja puutumatus

1. Vahekohtunikud on sõltumatud ja erapooletud, täidavad oma ülesandeid üksikisikuna ega võta vastu juhtnõure üheltki organisatsioonilt ega valitsuselt.

2. Kui isiku poole pöördatakse seoses tema võimaliku vahekohtunikuks nimetamisega, teeb ta lepinguosalistele ning Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetavale asutusele teatavaks kõik asjaolud, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlusi tema erapooletuse või sõltumatuse kohta. Vahekohtunik teeb alates tema nimetamisest ja kogu vahekohtumenetluse vältel lepinguosalistele, rahvusvahelisele büroole ja teistele vahekohtunikele viivitamata teatavaks kõik asjaolud, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlusi tema erapooletuse või sõltumatuse kohta.
3. Vahekohtunikel on liidus ja Guyanas vahekohtumenetlusega seotud tegevuse või tegevusetuse suhtes kohtulik puutumatus.

Artikkel 9

Ühepoolsed kontaktid

1. Vahekohus ei kohtu ega võta ühendust lepinguosalisega ilma teise lepinguosalise puudumisel.
2. Vahekohtunik ei tohi arutada menetluse sisu ühe või mõlema lepinguosalisega teiste vahekohtunike puudumisel.

Artikkel 10

Vahekohtuniku asendamine

1. Vahekohtuniku surma või tagasiastumise korral vahekohtumenetluse ajal nimetatakse või valitakse asendusvahekohtunik kooskõlas artiklis 6 sätestatud korraga, mida kohaldatakse asendatava vahekohtuniku nimetamise või valiku suhtes.
2. Kui vahekohtunik ei tegutse või ei suuda *de jure* või *de facto* oma ülesandeid täita, kohaldatakse vahekohtuniku vaidlustamise ja asendamise menetlust, mis on sätestatud artiklis 11.
3. Vahekohtuniku asendamise korral jätkatakse menetlust etapist, kus asendatud vahekohtunik lõpetas oma ülesannete täitmise, kui vahekohus ei otsusta teisiti.

Artikkel 11

Vahekohtuniku liikmesuse vaidlustamine

1. Lepinguosaline võib vahekohtuniku liikmesuse vaidlustada, kui esinevad asjaolud, mis annavad põhjust kahelda vahekohtuniku erapooletuses või sõltumatuses.
2. Lepinguosaline võib enda nimetatud vahekohtuniku liikmesuse vaidlustada üksnes põhjustel, millest ta on teada saanud pärast ametisse nimetamist.

3. Lepinguosaline, kes kavatseb vahekohtuniku liikmesuse vaidlustada, saadab selle vaidlustamise kohta teate 30 päeva jooksul pärast vahekohtuniku nimetamisest teatamist vaidlustavale lepinguosalisele või 30 päeva jooksul pärast päeva, kui kõnealusele lepinguosalisele on teatavaks saanud asjaolud, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlusi vahekohtuniku erapooletuse või sõltumatuse suhtes.
4. Vaidlustamisteade edastatakse teisele lepinguosalisele, vahekohtunikule, kelle liikmesus vaidlustatakse, teistele vahekohtu liikmetele ja rahvusvahelisele büroole. Vaidlustamisteates esitatakse vaidlustamise põhjused.
5. Kui lepinguosaline on vahekohtuniku liikmesuse vaidlustanud, võib teine lepinguosaline selle vaidlustamisega nõustuda. Vahekohtunik võib pärast vaidlustamist ka oma ametist taganeda. See ei tähenda vaidlustamise põhjendustega nõustumist.
6. Kui teine lepinguosaline ei ole 15 päeva jooksul alates vaidlustamisteate kuupäevast vaidlustamisega nõus või kui vaidlustatava liikmesusega vahekohtunik tagasi ei astu, võib vaidlustav lepinguosaline otsustada vaidlustamist jätkata. Sellisel juhul taotleb ta 30 päeva jooksul alates vaidlustamisteate kuupäevast, et Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus teeks vaidlustamise kohta otsuse.
7. Vaidlustamise kohta otsuse tegemisel võib Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus esitada otsuse põhjendused, välja arvatud juhul, kui lepinguosalisel lepivad kokku, et põhjendusi ei esitata. Kui Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetav asutus toetab vaidlustamist, nimetatakse või valitakse asendusvahekohtunik artiklis 6 sätestatud korras, mida kohaldatakse asendatava vahekohtuniku nimetamise või valiku suhtes.

III JAGU

Vahekohtumenetlus

Artikkel 12

Üldsätted

1. Vahekohus viib vahekohtumenetluse läbi viisil, mida ta peab asjakohaseks, tingimusel et lepinguosalisi koheldakse võrdselt ja et menetluse asjakohases etapis antakse kummalegi lepinguosalisele mõistlik võimalus esitada oma seisukohad. Vahekohus viib oma kaalutusõigust kasutades menetluse läbi viisil, millega välditakse tarbetuid viivitusi ja kulusid ning nähakse ette õiglane ja tõhus menetlus vaidluse lahendamiseks.
2. Vahekohtu otsus on lõplik ning on liidule ja Guyanale siduv.
3. Liit ja Guyana teevad vahekohtu otsuse tervikuna üldsusele kättesaadavaks, tingimusel et konfidentsiaalne teave on kaitstud.

Artikkel 13

Vahekohtumenetluse toimumise koht

1. Vahekohtumenetlus viiakse läbi Haagis, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

2. Vahekohus võib kokku tulla mis tahes asukohas, mida ta peab kaupade, muu vara või dokumentide kontrollimiseks sobivaks. Lepinguosalistele teatatakse sellest piisavalt aegsasti, et nad saaksid sellise kontrolli juures viibida.

Artikkel 14

Konfidentsiaalsus

1. Lepinguosaline ja vahekohus käsitavad teise lepinguosalise vahekohtule esitatud ja konfidentsiaalsena märgitud teavet konfidentsiaalsena. Kui lepinguosaline esitab vahekohtule kirjaliku avalduse, mis sisaldab konfidentsiaalset teavet, esitab ta 15 päeva jooksul ka konfidentsiaalse teabeta avalduse, mille saab avalikustada.
2. Käesolev vahekohtumenetluse töökorraldus ei takista lepinguosalisel teha avaldusi oma seisukohtade kohta üldsusele. Kuni menetlust ei ole lõpule viidud, ei avalda lepinguosaline teise lepinguosalise poolt konfidentsiaalseks tunnistatud teavet.
3. Vahekohus peab kinnise istungi, kui lepinguosalise avaldus ja väited sisaldavad konfidentsiaalset teavet. Kui istung on kinnine, järgivad lepinguosalised vahekohtu istungite konfidentsiaalsuse nõuet.

Artikkel 15

Vahekohtu toimimine

1. Vahekohtu eesistuja juhatab kõiki vahekohtu istungeid. Vahekohus võib delegeerida eesistujale volitused teha haldus- ja menetlusotsuseid.
2. Vahekohus võib oma tegevuses kasutada kõiki sidevahendeid, sealhulgas telefoni, e-posti, faksi või arvutisidet.
3. Vahekohtu nõupidamistel võivad osaleda üksnes vahekohtunikud, kuid vahekohus võib lubada nõupidamise juures viibida oma assistentidel.
4. Otsuse või aruande koostamise eest vastutab üksnes vahekohus ja seda ülesannet ei tohi delegeerida.
5. Juhul kui vahekohus peab vajalikuks muuta menetluses mõnda tähtaega, et teha muid menetluslikke või halduslikke muudatusi, teatab ta lepinguosalistele kirjalikult ja pärast nendega konsulteerimist muudatuste põhjustest, märkides ära vajaliku uue tähtaja või muudatuse.

Artikkel 16

Vahekohtumenetluse tähtajad

1. Vahekohus koostab vahekohtu esialgse ajakava võimalikult kiiresti pärast vahekohtu moodustamist ja pärast seda, kui lepinguosalisi on kutsutud oma seisukohti väljendama. Vahekohus võib seda ajavahemikku igal ajal pikendada või lühendada pärast seda, kui lepinguosalisi on kutsutud oma seisukohti väljendama.
2. Kümne päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist võib kumbki lepinguosaline esitada põhjendatud taotluse selle kohta, et juhtum on kiireloomuline. Sellisel juhul teeb vahekohus taotluse kohta otsuse 15 päeva jooksul pärast sellise taotluse kättesaamist.

Artikkel 17

Korralduslik nõupidamine

1. Lepinguosalisel kohtuvad vahekohtuga 30 päeva jooksul alates vahekohtu moodustamisest, et määrata kindlaks küsimused, mida lepinguosalisel või vahekohus peavad asjakohaseks, sealhulgas:
 - a) vahekohtunikele makstav tasu ja nende kulude hüvitamine;
 - b) vahekohtu pädevus, ning
 - c) menetluse ajakava.

2. Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, on vahekohtu pädevuses:
- a) vaadata vahekohtu moodustamise taotluses nimetatud asi läbi, pidades silmas lepingu asjaomaseid sätteid, millele lepinguosalised viitavad;
 - b) teha järeldusi selle kohta, kas asjaomane meede vastab lepingu sätetele, ning
 - c) teha otsus.

Artikkel 18

Kirjalikud avaldused

Kaebuse esitanud lepinguosaline esitab oma kirjaliku avalduse hiljemalt 10 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist. Vastustaja esitab oma kirjaliku avalduse hiljemalt 20 päeva jooksul pärast kaebuse esitanud lepinguosalise kirjaliku avalduse kättetoimetamist.

Artikkel 19

Istungid

1. Vastavalt korralduslikul nõupidamisel kindlaks määratud ajakavale ja pärast lepinguosaliste ja teiste vahekohtunikega konsulteerimist teatab vahekohtu eesistuja lepinguosalistele istungi kuupäeva, kellaaja ja toimumise koha. Kui lõikest 6 ei tulene teisiti, teeb lepinguosaline, kelle territooriumil istung toimub, selle teabe üldsusele kättesaadavaks.

2. Vahekohus võib kokku kutsuda täiendava istungi, kui lepinguosalised selles kokku lepivad.
3. Kõik vahekohtunikud peavad kogu istungi ajal kohal viibima.
4. Järgmised isikud võivad osaleda istungil olenemata sellest, kas istung on avalik või mitte, olenevalt lepinguosaliste eelnevast nõusolekust:
 - a) lepinguosalise esindajad;
 - b) vahekohtunike nõustajad, assistendid ja haldustöötajad;
 - c) eksperdid, kui vahekohus nii otsustab;
 - d) tunnistajad;
 - e) kolmandad isikud.
5. Lepinguosaline esitab hiljemalt 7 päeva enne istungi toimumise kuupäeva vahekohtule ja teisele lepinguosalisele nimekirja isikute kohta, kes esitavad suulisi väiteid või teevad ettekandeid lepinguosalise nimel, ja teiste esindajate kohta, kes osalevad istungil, ning tunnistajate kohta, kes annavad istungil tunnistusi.
6. Vahekohtu istungid on avalikud, välja arvatud juhul, kui vahekohus otsustab omal algatusel või lepinguosalise taotluse korral teisiti.
7. Vahekohus otsustab lepinguosalistega konsulteerides, millist logistilist korraldust ja menetlust tuleks kasutada, et avalikud istungid oleksid korraldatud tulemuslikult. Kõnealune logistiline korraldus võib hõlmata reaajas veebiedastuse või sisetelevisioonisüsteemi kasutamist.

8. Vahekohus korraldab istungi järgmisel viisil, tagades, et kaebuse esitanud lepinguosalisele ja vastustajale antakse võrdselt aega nii väidete kui ka vastuväidete esitamiseks:

Väited

- a) kaebuse esitanud lepinguosalise väide;
- b) vastustaja väide.

Vastuväited

- a) kaebuse esitanud lepinguosalise vastus;
- b) vastustaja vasturepliik.

9. Vahekohus võib esitada mõlemale lepinguosalisele või tunnistajale küsimusi igal ajal istungi jooksul.
10. Vahekohus peab tagama, et iga istungi kohta koostatakse protokoll, mis edastatakse lepinguosalistele 7 päeva jooksul pärast istungit. Lepinguosalised võivad protokolliga kohta märkusi esitada ning vahekohus võib neid märkusi arvesse võtta.
11. Iga lepinguosaline võib 10 päeva jooksul pärast istungit esitada istungil tekkinud küsimuste kohta täiendavaid kirjalikke avaldusi.

Artikkel 20

Kohtuistungilt puudumine ja kohtule vastamata jätmine

1. Kui üks lepinguosalistest, keda on käesoleva vahekohtumenetluse töökorralduse kohaselt nõuetekohaselt teavitatud, puudub istungilt, ilma et ta seda piisavalt põhjendaks, võib vahekohus vahekohtumenetlusega edasi minna.
2. Kui üks lepinguosalistest, kes on kohustatud esitama nõuetekohaselt dokumentaalsed tõendid, ei tee seda ettenähtud tähtaja jooksul, ilma et ta oleks seda piisavalt põhjendanud, võib vahekohus teha otsuse tema käsutuses olevate tõendite alusel.

Artikkel 21

Kirjalikud küsimused

1. Vahekohus võib menetluse käigus igal ajal esitada ühele või mõlemale lepinguosalisele kirjalikke küsimusi. Ühele lepinguosalisele esitatud küsimusest tehakse koopia ja see edastatakse koopiana ka teisele lepinguosalisele.
2. Lepinguosaline saadab teisele lepinguosalisele ka koopia oma vastusest vahekohtu küsimustele. Teisel lepinguosalisel on võimalus esitada lepinguosalise vastuste kohta kirjalikke märkusi seitsme päeva jooksul pärast sellise koopia kättetoimetamist.

Artikkel 22

Kolmandad isikud

1. Kui lepinguosalisel ei lepi kokku teisiti, võib vahekohus võtta vastu omal algatusel kirjalikke avaldusi füüsiliselt isikult, kelle elukoht on lepinguosalise territooriumil või kes on lepinguosalise kodanik, või juriidiliselt isikult, kes asub lepingosalise territooriumil ja kes on sõltumatu Guyana valitsusest ja liidu institutsioonidest ja organitest, tingimusel et:
 - a) vahekohus saab need kätte kümne päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamise kuupäeva;
 - b) need puudutavad otseselt vahekohtu käsitletavat faktilist või õiguslikku küsimust;
 - c) need sisaldavad avalduse teinud isiku kirjeldust, sealhulgas füüsilise isiku puhul vastavalt kohaldavusele tema kodakondsust või elukohta ja juriidilise isiku puhul tema asukohta, tegevuse laadi, õiguslikku seisundit, üldesmäärke ja rahastamisallikaid, ning
 - d) nendes on märgitud, mis laadi huvi on asjaomasel isikul vahekohtumenetluse suhtes.
2. Avaldused edastatakse lepinguosalistele märkuste tegemiseks. Lepinguosalisel võivad vahekohtule märkusi esitada 15 päeva jooksul alates avalduse kättetoimetamisest.

3. Vahekohus loetleb oma otsuses kõik avaldused, mille ta on saanud vastavalt lõikele 1. Vahekohus ei ole kohustatud oma aruandes käsitlema kõnealustes avalduses esitatud väiteid.
4. Kui vahekohus otsustab oma aruandes käsitleda avalduses esitatud väiteid, siis võtab ta arvesse ka kõiki märkusi, mis lepinguosalisel on teinud lõike 2 kohaselt.

Artikkel 23

Eksperdid

1. Vahekohus võib nimetada ühe või mitu eksperti, kes annavad talle kirjalikult aru vahekohtu kindlaksmääratavatest konkreetsetest küsimustest. Koopia vahekohtu nimetatud eksperdi pädevuste kohta edastatakse lepinguosalistele.
2. Ekspertiaruande kättesaamisel saadab vahekohus selle koopia lepinguosalistele, kellele antakse võimalus esitada aruande kohta kirjalik arvamus. Lepinguosalisel on õigus vaadata läbi kõik dokumendid, millele ekspertiaruanne tugineb.
3. Lepinguosalise taotlusel võib eksperdi pärast aruande esitamist ära kuulata istungil, kus lepinguosalistel on võimalus eksperti küsitleda. Istungile võib kumbki lepinguosaline kutsuda eksperttunnistajaid, et anda ütlusi vaidlusalustes küsimustes.

IV JAGU

VAHEKOHTU OTSUSED

Artikkel 24

Otsused

Vahekohus püüab teha otsused konsensuse alusel. Kui konsensuslikku otsust ei suudeta teha, tehakse otsus häälteenamusega.

Artikkel 25

Otsuse vorm

1. Otsus tehakse kirjalikult ja selles tuleb selgitada, millised on tuvastatud faktid, kuidas kohaldatakse lepingu asjaomaseid sätteid ning millised on tehtud järelduste ja otsuste põhjendused.
2. Vahekohtunikud allkirjastavad otsuse ning selles märgitakse selle tegemise kuupäev ja otsuse tegemise koht. Kui mõni vahekohtunik otsust ei allkirjasta, märgitakse otsuses allkirja(de) puudumise põhjus.

Artikkel 26

Otsuse tõlgendamine

1. Lepinguosaline võib 30 päeva jooksul pärast otsuse kättesaamist taotleda vahekohtult otsuse tõlgendamist, teatades sellest teisele lepinguosalisele ning Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetavale asutusele.
2. Kirjalik tõlgendus tuleb esitada 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist. Tõlgendus moodustab osa otsusest ning vajaduse korral kohaldatakse artiklite 15 ja 25 sätteid.

Artikkel 27

Otsuse parandamine

1. Lepinguosaline võib 30 päeva jooksul pärast otsuse kättesaamist taotleda vahekohtult arvutusvigade, tehniliste või trükivigade või sarnaste vigade parandamist, teatades sellest teisele lepinguosalisele ning Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetavale asutusele. Vahekohus võib teha selliseid parandusi ka omal algatusel 30 päeva jooksul pärast otsuse teatavakstegemist.
2. Kõik parandused tehakse kirjalikult ja need moodustavad osa otsusest ning vajaduse korral kohaldatakse artiklite 15 ja 25 sätteid.

Artikkel 28

Täiendav otsus

1. Lepinguosaline võib 30 päeva jooksul pärast otsuse kättesaamist taotleda vahekohtult täiendava otsuse tegemist vahekohtumenetluses esitatud, kuid otsusest välja jäetud väidete kohta, teatades sellest teisele lepinguosalisele ning Alalise Vahekohtu rahvusvahelise büroo ametisse nimetavale asutusele.
2. Kui vahekohus leiab, et täiendava otsuse taotlus on põhjendatud ja peab väljajätmist ilma täiendavate istungite või tõenditeta parandatavaks, teeb ta täiendava otsuse 30 päeva jooksul pärast taotluse kättesaamist.
3. Täiendava otsuse tegemisel kohaldatakse vajaduse korral artikleid 15 ja 25.

Artikkel 29

Vahekohtu otsuse täitmine

1. Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed, et täita vahekohtu otsust heas usus. Lepinguosalised lepivad kümne päeva jooksul pärast vahekohtu otsuse teatavakstegemist kokku mõistliku tähtaja vahekohtu otsuse täitmiseks. Kui lepinguosalised ei jõua omavahel kokkuleppele vahekohtu otsuse täitmiseks vajalikus mõistlikus tähtajas, esitab emb-kumb lepinguosaline algsele vahekohtule kirjaliku taotluse mõistliku tähtaja kindlaksmääramiseks ja teavitab sellest samaaegselt teist lepinguosalist. Mõistlikku tähtaega võib liidu ja Guyana vastastikusel kokkuleppel pikendada.

2. Kui lepinguosalisel ei jõua kokkuleppele, kas meede on vahekohtu otsusega kooskõlas, võib lepinguosaline kirjalikult taotleda vahekohtult selles küsimuses otsuse tegemist. Vahekohus teeb oma otsuse teatavaks 90 päeva jooksul või kiireloomulistel juhtudel 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamist.

Kui algsel vahekohtul või mõnel selle vahekohtunikul ei ole võimalik taotluse kaalumiseks uuesti kokku tulla, siis moodustatakse vastavalt artiklile 6 uus vahekohus. Otsuse teatavastegemise tähtaeg on 60 päeva pärast uue vahekohtu moodustamist.

3. Kui vahekohus teeb otsuse, et lepinguosaline ei ole vahekohtu otsust täitnud, määrab ta sellele lepinguosalisele otsuse täitmiseks uue tähtaja.

Kui lepinguosaline ei täida jätkuvalt vahekohtu otsust, võib teine lepinguosaline peatada lepingu kohaldamise vastavalt lepingu artiklile 28, teatades sellest lepinguosalist, kes vahekohtu otsust ei täida. Peatamine peab olema proportsionaalne asjaomase kohustuse rikkumisega, võtma arvesse rikkumise raskusastet ja kõnealuseid õigusi, kui peatamine põhineb asjaolul, et lepinguosaline ei täida jätkuvalt vahekohtu otsust.

Peatamine on ajutine ja seda kohaldatakse üksnes seni, kuni lepinguosaline on täitnud vahekohtu otsuse, või kuni lepinguosalisel on kokku leppinud vaidluse muul viisil lahendamises.

4. Lepinguosaline teavitab ühist järelevalve- ja läbivaatamiskomiteed (edaspidi „ühiskomitee“) ja teist lepinguosalist kõikidest meetmetest, mida ta on võtnud vahekohtu otsuse täitmiseks, ja oma taotlusest lõpetada teise lepinguosalise kohaldatud peatamine.
5. Kui lepinguosalisel ei jõua 45 päeva jooksul pärast teate esitamise kuupäeva kokkuleppele selles, kas lepinguosaline on teatatud meetmega vahekohtu otsuse täitnud, võib emb-kumb lepinguosaline esitada algele vahekohtule kirjaliku taotluse teha selles küsimuses otsus. Sellisest taotlusest teatatakse samal ajal ka teisele lepinguosalisele.

Kui algsel vahekohtul või mõnel selle vahekohtunikul ei ole võimalik taotluse kaalumiseks uuesti kokku tulla, siis moodustatakse vastavalt artiklile 6 uus vahekohus. Vahekohtu otsus tehakse lepinguosalistele ja ühiskomiteele teatavaks 75 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva.

6. Kui algsel vahekohtul või mõnel vahekohtunikul ei ole võimalik lõike 2 alusel esitatud taotluse kaalumiseks uuesti kokku tulla, siis moodustatakse vastavalt artiklile 6 uus vahekohus. Sellisel juhul on uue vahekohtu otsuse teatavakstegemise tähtaeg 90 päeva pärast uue vahekohtu moodustamist.

Artikkel 30

Vaidluse lahendamine kokkuleppel ja vahekohtumenetluse lõpetamine muudel põhjustel

1. Kui lepinguosaliselised lepivad enne otsuse tegemist kokku vaidluse lahendamises, annab vahekohus korralduse vahekohtumenetlus lõpetada, või kui mõlemad lepinguosaliselised seda taotlevad ja vahekohus sellega nõustub, registreerib vahekohus vaidluse lahendamise kokkulepitud tingimustel tehtava vahekohtu otsuse vormis. Vahekohus ei ole kohustatud kokkulepitud tingimustel tehtud otsust põhjendama.
2. Kui enne otsuse tegemist muutub vahekohtumenetluse jätkamine võimatuks või tähtsusetuks mõnel lõikes 1 osutamata põhjusel, teatab vahekohus lepinguosalistele oma kavatsusest teha otsus, välja arvatud juhul, kui lepinguosaline esitab põhistatud vastuväited. Seejärel alustavad lepinguosaliselised konsultatsioone vaidluse lahendamiseks.

V JAGU

KULUD

Artikkel 31

Kulud

1. Vahekohus määrab oma otsuses kindlaks vahekohtu kulud. Mõiste „kulud“ sisaldab üksnes järgmist:
 - a) vahekohtu tasud, mis esitatakse iga vahekohtuniku kohta eraldi ja mille määrab kindlaks vahekohus vastavalt päevatasudele, milles lepinguosalisel on vahekohtunike nimetamise ajal kokku leppinud;
 - b) vahekohtunike reisi- ja muud kulud;
 - c) eksperdiarvamuste ja muu vahekohtu jaoks vajaliku abiga kaasnevad kulud;
 - d) tunnistajate reisi- ja muud kulud, kui vahekohus on sellised kulud heaks kiitnud.
2. Vahekohtumenetluse kulud kannab reeglina kaotanud lepinguosaline. Vahekohus võib siiski kõik sellised kulud lepinguosaliste vahel jagada, kui ta otsustab, et selline jagamine on juhtumi asjaolusid arvesse võttes mõistlik.

3. Vahekohus ei tohi nõuda lisatasu oma otsuse tõlgendamise, parandamise või täiendamise eest.

Artikkel 32

Kulude ettemaksed

1. Vahekohus võib moodustamise ajal nõuda, et kumbki lepinguosaline maksaks artiklis 31 osutatud kulude katteks ettemaksena võrdse summa.
2. Vahekohtumenetluse käigus võib vahekohus nõuda lepinguosalistelt täiendavaid ettemakseid.
3. Kui nõutavad ettemaksed ei ole täielikult tasutud 30 päeva jooksul pärast taotluse kättesaamist, teavitab vahekohus sellest lepinguosalisi, et üks või teine neist saaks nõutud ettemakse teha. Kui sellist makset ei tehta, võib vahekohus anda korralduse vahekohtumenetlus peatada või lõpetada.
4. Pärast otsuse tegemist arvestab vahekohus lepinguosalistelt saadud ettemaksed kokku ja tagastab kogu kasutamata jäägi lepinguosalistele.
